

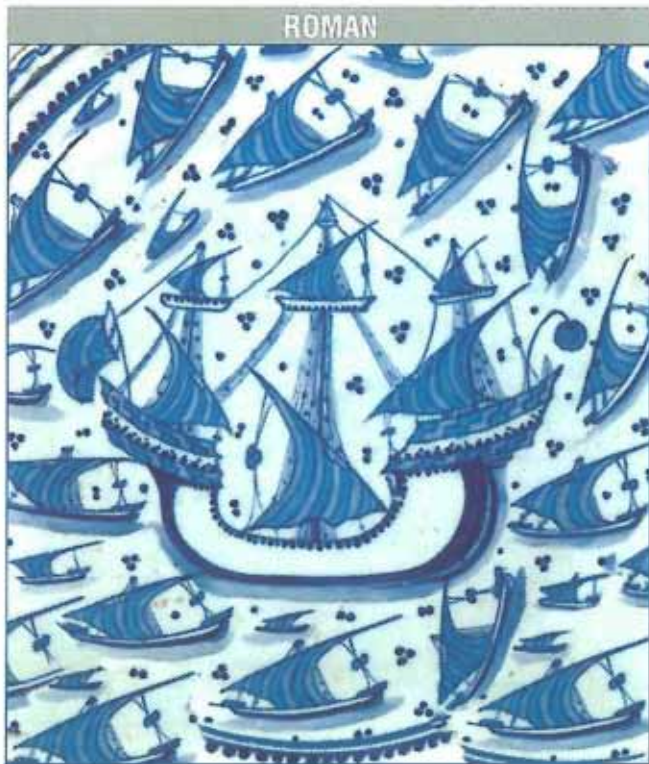
FARUK DUMAN

PÎRÎ

KAYIP DENİZLER ÜZERİNE
BİR ANIMSAMA

ROMAN

Faruk Duman
PÎRÎ
KAYIP DENİZLER ÜZERİNE
BİR ANIMSAMA

TÜRK YAZARLARI

© Faruk Duman / Can Yayınları, 2003

1. basım : 2003

2. basım: 2005

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Gelengül Çakır
Düzeltilti: Özge Soylu
Montaj: Mine Sarıkaya

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı: Özal Basımevi
Cilt: Eko Ofset

ISBN 975-07-0309-X

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Faruk Duman
PÎRÎ
KAYIP DENİZLER ÜZERİNE
BİR ANIMSAMA

ROMAN

CAN YAYINLARI

FARUK DUMAN'IN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI

SESLERDE BAŞKA SESLER / *öykü*
AV DÖNÜŞLERİ / *öykü*
NAR KİTABI / *öykü*
PÎRÎ / *roman*

Faruk Duman, 1974 yılında Ardahan'da doğdu. Anhkara'da Dil ve TarihCoğrafya Fakültesi, Kütüphanecilik Bölümü4nden mezun oldu. Bilkent üniversitesi Kütüphanesi'nde çalışıyor. Öyküleri 1991 yılından beri *Yazıt*, *Damar*, *Papirüs* ve *Adam Öykü* gibi dergilerde yayınlanmaktadır.a 1966 yılında Çankaya Belediyesi'nin Öykü-Şiir Yarışması'nda Çocuk Öyküleri dalında ikincilik almıştır. Bu öyküleri daha sonra *Mızıkçı Mızıkça* adıyla yayınlanmıştır. 1997 yılında Can Yayınları'ndan çıkan ilk öykü kitabı *Seslerde Başka Sesler*, 1998'de Orhan Kemal Ödülleri öykü dalında ikincilik almıştır. Yazarın ikinci öykü kitabı olan *Av Dönüşleri*, 2000 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazanmıştır. *Faruk Duman*'ın üçüncü yapıtı *Nar Kitabı* 2001 yılında yayınlanmıştır. *Pîri* ilk romanıdır.

İÇİNDEKİLER

I. KAVİS	11
II. OĞLAK	45
III. KOVA.....	87
IV. BALIK.....	115

Annem ile babama

I.
KAVIS

EĞLEN. Bir yoksul eğlencenin yükü sana nedir ki? Bununla denizi karşına alıp konuşacak, ey, diyeceksin, senin tuzun da bize ne yollar gösterdi. Görüyor musun, sakalımı senin tuzunla ağarttım ben. Bunlar ki, her bir tel bir başka rüzgâr ister, savrulmak için, naz topluluğudur! Bu elbette, zaman, dediğimiz şu hançersiz hainin belirtisidir, bir uğru gibi. Bir apansız uğru. Sonra tutup erguvan gözlü torunlarına anlatacaksın kendini. Sakalına tutunup eteklerine sarkmış o ayna kırıklarına. Bırakın yahu, diyeceksin. Ama bu yakalanma elbette, başka bir şeye benzemeyecek. Çünkü kayıp denizlerin tuzu, insanı ak bir gizli örtüyle yakalayıyor, kısıvrak. Böylece bunu sen, uzun sürmüş bir yolculuktan döndüğünde anlıyorsun. Dönebilirsen. Gemi, iskeleye yanaşıyor. İniyorsun, karşılayıcıların tabii, orada oluyor. Sarılıyorsun onlara ki, eyvah! Sılanda bekleyenlerin gözlerini yakıyor. Sakalında birikmiş tuz.

SENİ karşılayanları görüyorsun böylece, ki onlar için zaman nasıl güçlkle ilerliyor, nasıl kaygıyla. Geride özlemle birikmiş olduğunu anlıyorsun, yolculuğunun. Bu, denizler aşmış gölgen senin, birikmiş kar gibi iz iz yükselip katmerlenmiş, her biri bir çentik olmuş. Sılan, senin kayıp ufuklarının hayali ile katlanabilmiş, şehirde tutsak yaşamaya. Sezdiğin bu oluyor işte. Nasıl zor, ne denli dayanılmaz, değil mi, hayalin koyulaşması? Zamanın ağırlığına benzeyip boy atması sonra. Gözlerinin önünde ufuksuz bir buğday tarlasının uzayıp gitmesi, geceler boyu. Hem de bunların, senin göz değmemiş uzak denizlerinin tuzuyla, birbirlerini göremez hale gelmeleri. Zaten bu yüzden, değil mi, sakalının ağırmış kıvrımlarında, bu yüzden, uzak adaların kokusu biraz da, taşıdığın.

ODYSSEUS, senin yolculuğun andaç olsun bize. Çünkü biz senin de gördüğün bazı tuhaf adalara rastladık, üzerinde tuhaf ağaçların bittiği. Bunlar yaprak uçlarıyla göğü kapatıyorlardı, bu yapraklar ki, suyun cömertliği ile birbirlerinin içinden fışkırıp arzulu, kızıl birer dil gibi uzanıyorlardı gökyüzüne. Sonra gelip uzakla ağarmış saçlarımızı gördük, sakalımızı eğirdik, bir de yadık haritamızı önümüze. Akdeniz kıyılarından Ceneviz açıklarına, kıvrım kıvrım. Kimi zaman kanımızla çizdiğimiz, avuçlarımızı hokka eyleyip. Öyle ki, bunu şimdi ben, eski günlerin övücüyle söylüyorum elbette, Tanrı şahidimiz olsun, güvertemiz kararmıştır, avuçlarımızdan taşmış kan ile. Ki, bir gözü kör, ehil korsanlar için bir ahtır şimdi, hevesle zonklayan. Avuçlarımızda.

VAKTİYLE durup karıcık annemi düşünmüştüm ben. Bir akşamüstüydü. Deniz susmuş, kıpırtısız bir mavi örtü olup rüzgârsız kalakalmıştı. Su, gemimize küçük hıçkırıklarla çarpıyor, sonra yüzlerce elmas parçaya bölünüp ışıltılar içinde kayboluyordu. Acı içinde kıvranıyordum, bir hançerle yaralanmışım, bir tuzlu hançer. Kanım, denize damlamıştı. Böylece deniz, büyük deniz, kokusunu dünyanın uçsuz bucaksız dağlarından aşırın deniz, tutup bu talihsiz yaralanmayı anneme duyurmuştu. Herhalde bir ikindi vaktiydi. Annem evimizin önündeki ot minderde oturmuş, elinde bir kehribar tespikle akşamı izliyordu. Birden, başıma gelen felaketin ürpertisiyle doğrulup,

‘Yusufum,’ demiş, bu incecik Yusuf sözcüğü de, elbette, bir kan ırmağını, bunun etten yorgun akışını ona, kendi canıyla perişan duyurmuştu.

BUNU ben anladığımda, yani annemin gözyaşları bir damla kezzap olup içime düştüğünde, kafirun, içtikleri şarabın etkisiyle de, geri çekilmek zorunda kalmış, böylece bizi atalarımızın muhteşem zaferlerinin bir hülyasıyla baş başa bırakmıştı. Bu tatlı zafer sarhoşluğunun etkisiyle ben, ilkin, farkına varmamıştım olanların. Leventlerin yaralarını sarmıştım bir zaman, başlarında durmuş, ne büyük işler yaptıklarını anlatmıştım onlara. Onlar da kendilerine düzülmüş bu övgüyü keyifle dinlemişlerdi elbette. Kafirun dağılmıştı, o vakit ben kolumdaki yara ile meşgul olmak üzere çekilmiş, Bursa ipeklileri ile kaplı yatağıma oturmuştum. Ki Seyyid ile Zülâl çıkıp gelmişlerdi. Yanlarında bir adam vardı. Bu, bizim az önce kılıçtan geçirdiğimiz kafirundan olup kendinde değildi. Ben,

“Ne var?” dedim Seyyid ve Zülâl’e bakarak.

“Bu adam,” dedi Zülâl, “sizinle konuşmak istiyor pašam.”

“YARANIZI iyi ederim,” dedi kafir, yarım yamalak bir Türkçe’yle, “akşama varmadan izi bile kalmaz.”

Zülâl’e baktım ben, sonra,

“Zindancık boş mu?” diye sordum.

“Boştur paşam,” dedi Zülâl.

Böylece ben yaramı ovmaya giriştim sargının üzerinden, çocuklar da madrabazı zindancığa götürdüler. Bu tür adamları iyi tanıyordum, yani hırsız, çulsuz, büyücü takımını. Eski seferlerde bize bunlarla ilgili ne hikâyeler anlatmışlardı. Korkuyordum da. Bu yüzden, bu olayın etkisiyle, bölük pörçük, korkunç düşlerle yoldaş uyudum.

Sabaha karşı deniz dalgalanmaya, gemimiz iniltiler içinde yükselip alçalmaya başladı.

FARUK DUMAN

PİRİ

ROMAN

PİRİ, Osmanlı Paşası *Yusuf*'un, komutasındaki gemiyle, görevlendirildiği bir kuşatmaya giderken, bir düşün peşine takılıp 'Karanlık Deniz' de yaptığı gerçeküstü yolculuğu anlatıyor. Bu masalsi, fantastik roman, *Yusuf*'un dışında üç kişinin daha çevresinde dönüyor: *Seyyid*, *Azat* ve *Seferis*. Bir eski zaman teknesinde dört kişinin gerçek/hayâl ilişkileri çerçevesinde gelişen romanda, *Yusuf*'un bilinci, anesiyle ve ilk aşkıyla, denizle, uzaklarla, kayıp noktalarla, karanlıklarla sarmalanıyor. Efsunlu bir atmosfer içinde süzülen tekne, buğulu denizlerde, sonsuzluğun sessizliğinde dolaşıp Çıplak Kadınlar Adası'na demir atıyor. Genç öykücü **Faruk Duman**, bu ilk romanıyla, edebiyat serüveninde yeni bir sayfa açıyor.

KAPAK RESMİ: İZNİK TABAK (DETAY)
1535-45, VICTORIA & ALBERT MÜZESİ

ISBN 975-07-0309-X

9 789750 703096
<http://www.canyayinlari.com>